

§ 149

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan talousarvioehdotus vuodeksi 2022 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosiksi 2022–2024

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se päättäisi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2022 talousarvioehdotuksesta ja vuosien 2022–2024 taloussuunnitelmaehdotuksesta liitteiden 1–2 mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että kaupunginhallituksen valmistelun pohjaksi annettu raami merkitsisi nykyisen palvelutason leikkaamista. Muun muassa henkilökunnan palkankorotukset, valmistuvien uusien tilojen vuokrat ja nykyisten tilojen vuokrankorotukset merkitsevät sitä, että raamissa on 2,5 miljoonan euron vaje.

Lisäksi liikuntapaikkojen kunnossapitovastuiden siirto kaupunkiympäristön toimialalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle edellyttää noin 4 miljoonan euron lisämäärärahaa siirtyvien vastuiden riittäväksi hoitamiseksi, koska siirtyvien liikuntakiinteistöjen kunto on todennetusti heikompi kuin kaupungin kiinteistöissä keskimäärin. Tästä tarpeesta ainoastaan 1,2 miljoonaa euroa on huomioitu raamissa.

Jotta pelkästään nykyinen palvelutaso voidaan säilyttää, pitää toimialan toimintakatetta alentaa eli menoja lisätä yhteensä 5,3 miljoonaa euroa, mukaan lukien tarvittava kunnossapitomääräraha todennetun arvion mukaan.

Tämän lisäksi lautakunta muistuttaa, että lasten ja nuorten määrä Helsingissä on kasvussa, ja pysyvän toiminnan kehittämiseksi ja palveluiden saatavuuden varmistamiseksi toimialan talousarvion lapsille ja nuorille suunnattuun toimintaan ja avustuksiin tarvitaan siten myös tasokorotus.

Koronakriisi on iskenyt erityisesti kulttuuriin, liikuntaan sekä lasten ja nuorten toimintaan. Siksi toimialalle tarvitaan vuotuisten käyttömenojen korotusten lisäksi erillinen koronasta toipumiseen suunnattu merkittävä lisämääräraha, jolla voidaan tukea palautumista koronasta. Määräaikainen lisämääräraha tulee suunnata lasten ja nuorten hyvinvointierojen kaventamiseen sekä kulttuuri- ja tapahtuma-alan jälleenrakennukseen.

Investointien osalta lautakunta huomauttaa, että erityisesti liikuntapaikkarakentamisen määrärahat ovat suhteessa tarpeeseen olleet liian ma-

talalla tasolla jo vuosia. Tämä johtaa liikuntapaikkojen kunnan heikkenemiseen ja siihen, ettei uusia liikuntapaikkoja voida rakentaa tarpeen mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittääkin pysyvää tasokorotusta liikuntapaikkarakentamiseen, jolloin talousarvion kohdalle ”Liikuntapaikat ja ulkoilualueet” pitäisi raamissa esitetyn 10 miljoonan euron sijaan suunnata vähintään 14 miljoonaa euroa, tarvittavan tasokorotuksen jatkuessa vuosittain

Kruunusillat- ja Hakaniemensilta-hankkeisiin liittyvien alueiden maankäytön edellytysinvestointeihin suunnitellun 6,3 miljoonan euron rahoittamiseen venesatamineen on oltava pääosin erillinen rahoitus, eikä sen tule vähentää liikuntainvestointeihin käytössä olevia määrärahoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, että Töölön kisahallin perusparannus, Suuntimopuiston koulun yhteyteen rakennettava kirjasto ja nuorisotila sekä Rikhardinkadun kirjaston perusparannus pitää toteuttaa nykyisessä talonrakentamishjelmassa esitettyä aikaisemmin. Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, kuten se on jo aiemmin esittänyt, että Harjun nuorisotalo pitäisi lisätä talonrakentamisen rakentamishjelmaan

Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsi tiedoksi seuraavat muut liitteet:

- kaupunginhallituksen vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022–2024 laa-
timisohjeet (liite 3)
- rakentamishjelman, vuokra- ja osakehankintaehdotukset sekä liikuntapaikkarakentamisen ohjelmat vuosille 2022-2031 (liitteet 4–6).

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli talous- ja suunnittelupäällikkö Mika Malmberg. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Kappaleen 1 jälkeen:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että kaupunginhallituksen valmistelun pohjaksi annettu raami merkitsisi nykyisen palvelutason leikkaamista. Muun muassa henkilökunnan palkankorotukset, valmistuvien uusien tilojen vuokrat ja nykyisten tilojen vuokrankorotukset merkitsevät sitä, että raamissa on 2,5 miljoonan euron vaje.

Lisäksi liikuntapaikkojen kunnossapitovastuiden siirto kaupunkiympäris-

tön toimialalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle edellyttää noin 4 miljoonan euron lisämäärärahaa siirtyvien vastuiden riittäväksi hoitamiseksi, koska siirtyvien liikuntakiinteistöjen kunto on todennetusti heikompi kuin kaupungin kiinteistöissä keskimäärin. Tästä tarpeesta ai-noastaan 1,2 miljoonaa euroa on huomioitu raamissa.

Jotta pelkästään nykyinen palvelutaso voidaan säilyttää, pitää toimialan toimintakatetta alentaa eli menoja lisätä yhteensä 5,3 miljoonaa euroa, mukaan lukien tarvittava kunnossapitomääräraha todennetun arvion mukaan.

Tämän lisäksi lautakunta muistuttaa, että lasten ja nuorten määrä Hel-singissä on kasvussa, ja pysyvän toiminnan kehittämiseksi ja palvelui-den saatavuuden varmistamiseksi toimialan talousarvion lapsille ja nuorille suunnattuun toimintaan ja avustuksiin tarvitaan siten myös ta-sokorotus.

Koronakriisi on iskenyt erityisesti kulttuuriin, liikuntaan sekä lasten ja nuorten toimintaan. Siksi toimialalle tarvitaan vuotuisten käyttömenojen korotusten lisäksi erillinen koronasta toipumiseen suunnattu merkittävä lisämääräraha, jolla voidaan tukea palautumista koronasta. Määräai-kainen lisämääräraha tulee suunnata lasten ja nuorten hyvinvointiero-jen kaventamiseen sekä kulttuuri- ja tapahtuma-alan jälleenrakennuk-seen.

Investointien osalta lautakunta huomauttaa, että erityisesti liikuntapaik-karakentamisen määrärahat ovat suhteessa tarpeeseen olleet liian ma-talalla tasolla jo vuosia. Tämä johtaa liikuntapaikkojen kunnan heikke-nemiseen ja siihen, ettei uusia liikuntapaikkoja voida rakentaa tarpeen mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittääkin pysyvää tasokorotusta lii-kuntapaikkarakentamiseen, jolloin talousarvion kohdalle ”Liikuntapaikat ja ulkoilualueet” pitäisi raamissa esitetyn 10 miljoonan euron sijaan suunnata vähintään 14 miljoonaa euroa, tarvittavan tasokorotuksen jat-kuessa vuosittain.

Korvataan kappale 4, seuraavalla:
Kruunusillat- ja Hakaniemensilta-hankkeisiin liittyvien alueiden maan-käytön edellytysinvestointeihin suunnitellun 6,3 miljoonan euron rahoit-tamiseen venesatamineen on oltava pääosin erillinen rahoitus, eikä sen tule vähentää liikuntainvestointeihin käytössä olevia määrärahoja.

Kannattaja: Nina Suomalainen

21.09.2021

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751
kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi
Mika Malmberg, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: +358405823381
mika.malmberg(a)hel.fi
Ari Tirri, talouspäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Liitteet

- 1 TAE2022_kuvaltk_perusteluteksti
- 2 TAE 2022 taulukkoliite
- 3 Vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raami sekä talousarvio ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022_2024 laatimisohejet
- 4 TAE 2022-31_talonrakennushankkeet ehdotus 26.8.2021 Kylk
- 5 Vuokra- ja osakehanke-ehdotukset vuosille 2022-2031_20210817_Kylk
- 6 TAE22_KUVA_LIIKUNTA

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se päättäisi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2022 talousarvioehdotuksesta ja vuosien 2022–2024 taloussuunnitelmaehdotuksesta liitteiden 1–2 mukaisesti.

Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsee tiedoksi seuraavat muut liitteet:

- kaupunginhallituksen vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022–2024 laatimisohejet (liite 3)
- rakentamisohjelman, vuokra- ja osakehankintaehdotukset sekä liikuntapaikkarakentamisen ohjelmat vuosille 2022-2031 (liitteet 4–6).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, että Töölön kisahallin perusparannus, Suuntimopuiston koulun yhteyteen rakennettava kirjasto ja nuorisotila sekä Rikhardinkadun kirjaston perusparannus pitää toteuttaa nykyisessä talonrakentamisohjelmassa esitettyä aikaisemmin. Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, kuten se on jo aiemmin

esittänyt, että Harjun nuorisotalo pitäisi lisätä talonrakentamisen rakentamisohjelmaan

Liikuntapaikkarakentamisen osalta lautakunta huomauttaa, että Kruunusillat- ja Hakaniemensilta-hankkeisiin liittyvien alueiden maankäytön edellytysinvestointien rahoittaminen vaatii yhteensä noin 6,3 miljoonan euron tasokorotuksen puistojen ja liikunta-alueiden investointitasoon kaupunkiympäristön toimialalla.

Esittelijän perustelut

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 16.8.2021 vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2023–2024 laatimisohteet. Samassa yhteydessä päätettiin, että lauta- ja johtokuntien tulee hyväksyä talousarvioehdotuksensa 22.9.2021 mennessä.

Raamin lähtökohtina ovat valtuustokausilla 2013–2017 sekä 2017–2021 toteutettujen kaupunkistrategioiden taloustavoitteiden mukainen käyttötalousmenojen taso ja investointitaso rahoituksellinen kestävyys mm. lainakannan maltillinen kasvu. Lisäksi talousarvioehdotuksen raami perustuu yleiseen talouskehitykseen ja talouden ja toiminnan suunnittelussa tunnistettuihin näkyviin tulojen ja menojen osalta. Lautakunnat valmistelevat vuoden 2022 talousarvioehdotuksensa raamin ja toimintaympäristön strategian muutosanalyysin pohjalta.

Kaupunkitasoisen käyttötalouden toimintamenojen kokonaisraamin määrittää väestönkasvuun, kustannustason nousuun ja tuottavuuden parantamiseen perustuva laskelma.

Kaupunginhallitus ei ole ehdotuksessaan antanut toimialakohtaisia raameja, mutta talousarvioehdotusten yhteensovitus tehdään kaupunkitasoisen kokonaisraamin puitteissa. Kaupunkitasoisen kokonaisraamin mukaisten toimintamenojen kasvuprosentti on 2,82 verrattuna talousarvioon 2021. Raamin mukainen kasvu vuoden 2020 tilinpäätöksestä on 6,96 %. Helsingin kaupungin vuoden 2022 talousarvioehdotuksen toimintamenojen kokonaisraami on 4 495,5 miljoonaa euroa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan talousarvioesitys on tehty perustuen kaupunkitasoisen 2,82 % toimintamenojen kasvuun. Kyseinen prosentti koostuu kahdesta osasta eli kaupungin strategiatavoitteen mah-

dollistamasta menokasvuprosentista (2,01 %) ja vuosikorjausmenoista aiheutuvasta ylläpitovuokrien tasokorotuksesta (0,81 %). 2,82 % muokaiseen menoraamin kasvuun ei toimialalla päästä ilman mittavia tuotavuustoimenpiteitä sekä merkittäviä sopeuttamistoimia kustannustason alentamiseksi esimerkiksi henkilöstömenoihin ja ulkopuolisiin palveluihin käytettävissä olevien määrärahojen osalta. Koronapandemia on vaikuttanut merkittävästi kuluttajien luottamukseen ja turvallisuudentunteeseen palvelujen käyttäjinä. Toimiala katsoo, että sen tehtävänä on osaltaan olla palauttamassa tätä luottamusta ylläpitämällä laajaa palvelujen tarjontaa. Mikäli kuluttajien luottamus ei palaudu nopeasti entiselle tasolle, kohdistuu toimialan toimintakatteeseen merkittävä tulariski.

Toimialalla investoinnit kohdentuvat irtaimen omaisuuden perushankintoihin. Kaupunkitasoisessa vuoden 2021 talousarviossa irtaimen omaisuuden perushankintojen määrärahat ovat 62 miljoonaa euroa. Talousarvion laatimisoheissa esitetty kaupunkitasoinen raami vuodelle 2022 on 87 miljoonaa euroa, joka tarkoittaa 40 % kasvua. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on soveltanut tätä samaa kasvuprosenttia esittäessään 8,9 miljoonan euron tasoa vuoden 2022 talousarvioehdotukseen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan talousarvioehdotukseen sisältyy teknisenä siirtona vuosi- ja peruskorjaushankkeita kaupunkiympäristön toimialalta, jotka on siellä aikaisemmin käsitelty investointina, mutta jotka nyt ollaan siirtämässä käyttötalouteen. Kyseinen siirto tehdään siis kaupunkiympäristön (Kymp) toimialalla, mutta se vaikuttaa myös kulttuurin ja vapaa-ajan (Kuva) toimialaan, kun Kymp veloittaa nämä kulut edelleen muilta toimialoilta, jolloin myös Kuvan käyttötalouden menot kasvavat. Osa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan menoraamin odotetusta kasvusta tulee tästä ylläpitovuokrien tasokorotuksesta, joka on määrältään 1,244 miljoonaa euroa. Tämä summa jyvitetään tilatyypeittäin toimialan käytössä olevalle sopimuskannalle.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan osalta on esitetty kunnossapitorahan siirtämistä toimialan budjettiin liikuntapalvelukokonaisuuden pääomakohteiden osalta. Arvio siirrettävästä 1,2 miljoonan euron kunnossapitorahasta on laskettu vuosien 2018–2020 hanketoteumaan perustuen. Toimialalla tehdyn arvion mukaan siirrettävän kunnossapitorahan todellinen tarve on noin 4 miljoonaa euroa. Tämä perustuu siihen, että liikunnan rakennusten kuntoluokka on välttävä ja joukossa on runsaasti huonokuntoisia rakennuksia, joita täytyy pitää kunnossa ennen perusparannushankkeita. Liikunnan rakennusten kuntoluokka on heikompi kuin esimerkiksi opetustoimen tai sosiaalitoimen kiinteistöjen kuntoluokka. Esitetyssä summassa ei ole myöskään otettu huomioon kasva-
neista vastuista tulevaa lisätyötä jo valmiiksi alimitoitetulle toimialan hallinnolle.

Helsingin kaupungin talonrakentamishjelmaan sekä vuokra- ja osake-tilojen hankeohjelmaan on lisätty kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan esittämiä tarpeellisia hankkeita, kuten Kontulan nuorisotila ja kirjasto, Oulunkylän kirjasto, nuorisotalo ja työväenopisto, Vuosaaren tekojääradan huoltotilan korvaava uudisrakennus, Kalasataman kirjasto, Pukinmäen nuorisotila ja Kruunuvuorenrannan uimarannan huoltorakennus. Muutamia tilahankkeita on myöhäistetty rakentamishjelmassa käytännön syistä, kuten kaavavalituksen johdosta. Kuten ylempänä on esitetty, Töölön kisahallin ja Rikhardinkadun kirjaston hankkeiden aikataulut tulisi aikaistaa tai voi syntyä riski pienempien korjausten tarpeelle, joilla paikataan laajemman peruskorjauksen myöhentymistä.

Puistojen ja liikunta-alueiden rakentamiseen tarvittava noin 6,3 miljoonan euron korotus koostuu allianssihankeeseen arvioimaan osuuteen Merihaan ja Siltavuoren venesataman muutostöistä, väistösatamista Merihaansiltaan liittyen sekä rahoitustarpeista, jotka liittyvät kaupallisen vene liikenteen tukisataman alueiden maankäytön edellytysinvestointeihin. Tarve kohdentuu usealle vuodelle.

Lauta- ja johtokuntien talousarvioehdotuksien tulee perustua laskelmiin, joista ilmenevät väestönkasvun ja toimintaympäristön muutosten vaikutukset asiakas- ja suoritemääriin erityisesti palveluissa, joiden kustannuksiin väestönkasvu suorimmin vaikuttaa. Laskelmista tulee ilmetä myös kustannustason muutoksien vaikutus. Toimialojen laskelmien perusteella mm. mahdollistetaan talousarvion yhteensovitusvaiheessa toimintamenojen kohdentaminen.

Lauta- ja johtokuntien tulee talousarvioehdotuksissaan kiinnittää huomiota tulojen kerryttämiseen suhteessa menojen kasvuun.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan katemuutos, huomioiden tekniset määrärahamuutokset, verrattuna vuoden 2021 talousarviossa määritellyyn tasoon on 2,82 %, yhteensä 5,5 miljoonaa euroa

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan henkilöstötoimikunta käsitteli talousarvioesityksen kokouksessaan 3.9.2021.

Liite 1 sisältää:

Talousarvion 2022 perusteluteksti, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Liite 2 sisältää:

Talousarvion 2022 määrärahataulukot

- kaikkien kolmen käyttötalousosan talousarviokohtien määrärahat yhteensä
- käyttötalousosan TA-kohdan 4 10 01 määrärahat
- käyttötalousosan TA-kohdan 4 10 02 Kulttuurin laitosavustukset ja TA-kohdan 4 10 03 Liikunnan laitosavustukset

21.09.2021

- toimialan talousarvioehdotus palvelukokonaisuuksittain sekä toimialan yhteisiin tuloihin- ja menoihin eriteltynä
- irtaimen omaisuuden perushankintamäärärahat 2021–2030

Liite 3 sisältää:

Vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raami sekä talousarvio- ja talous-suunnitelmaehdotuksen 2022–2024 laatimisohteet

Liite 4 sisältää:

Talonrakennushankkeiden rakentamisohtjelmaluonnos vuosiksi 2021–2030

Liite 5 sisältää:

Ehdotus vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevista uudis- ja peruskorjaushankkeista

Liite 6 sisältää:

Liikuntapaikka ja ulkoilualueiden rakentamisohtjelmaluonnos vuosiksi 2021–2030

Asiaa ei aikataulusyistä voi panna pöydälle.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751
kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi
Mika Malmberg, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: +358405823381
mika.malmberg(a)hel.fi
Ari Tirri, talouspäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Liitteet

- 1 TAE2022_kuvaltk_perusteluteksti
- 2 TAE 2022 taulukkoliite
- 3 Vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raami sekä talousarvio ja talous-suunnitelmaehdotuksen 2022_2024 laatimisohteet
- 4 TAE 2022-31_talonrakennushankkeet ehdotus 26.8.2021 Kylk
- 5 Vuokra- ja osakehanke-ehdotukset vuosille 2022-2031_20210817_Kylk
- 6 TAE22_KUVA_LIIKUNTA

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

21.09.2021

Asia/10

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 07.09.2021 § 129

Postiosoite

PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite

Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 00510

Puhelin

+358 9 310 1060

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566